

Prawa pracownicze (51). Urlop rodzicielski

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 04, luty 2017 19:45

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odśloni: 2517

Po skorzystaniu z urlopu macierzyńskiego pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego. Za czas jego trwania pracownikowi przysługuje zasiłek macierzyński.

Urlop rodzicielski jest jednym z przywilejów pracowniczych. Pracownik może, ale nie musi z niego skorzystać, co potwierdza orzecznictwo. Na przykład wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 23 lipca 2014 r., sygn. akt VII Ua 19/14, w którym czytamy, że: *urlop rodzicielski, w odróżnieniu od urlopu macierzyńskiego (który jest obowiązkowy) ma charakter fakultatywny.*

Urlop rodzicielski udzielany jest bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego albo zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego. Jego wymiar wynosi od 32 (gdy przy jednym porodzie rodzi się jedno dziecko) do 34 tygodni (urodzenie więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie).

Może być wykorzystany maksymalnie w czterech częściach. - *Liczba tych części dotyczy łącznie obojga rodziców* – wyjaśnia Eliza Maniewska w Kazimierz Jaśkowski, Eliza Maniewska, Kodeks pracy. Tom I. Komentarz. Ustawy towarzyszące z orzecznictwem. Europejskie prawo pracy z orzecznictwem, wyd. X, opublikowano: WK 2016. - *Jeśli zatem jedno z nich wykorzysta 1 lub 2 części tego urlopu, to drugie z nich może odpowiednio wykorzystać 3 lub 2 pozostałe części. Wynika to pośrednio z art. 182[1]c § 4 kodeksu pracy, który określa minimalną długość części urlopu rodzicielskiego. Liczbę tych części ogranicza także okoliczność, że na równi z okresem korzystania z urlopu rodzicielskiego jest traktowany okres pobierania przez rodzica zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego* – dodaje.

Jak tłumaczy ekspertka, zasadą jest także, że kolejne części urlopu rodzicielskiego muszą być wykorzystywane jedna po drugiej lub mogą być przeplatane jedynie okresem pobierania przez rodzica zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający części urlopu rodzicielskiego w wymiarze wielokrotności tygodnia. Jeżeli rodzice nie wykorzystają urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze i powrócą do pełnej aktywności zawodowej, to wyjątkowo pozostałą części urlopu (maksymalnie w tylu częściach, ile jeszcze pozostało) mogą wykorzystać w terminie późniejszym, nie później jednak niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6. rok życia. Ta część urlopu rodzicielskiego nie może być jednak dłuższa niż 16 tygodni. Nie musi być ona także wykorzystana jednorazowo. Również ona może ulec podziałowi, a kolejna część nie musi przypadać bezpośrednio po poprzedniej. Zasadą jest również, że żadna część urlopu rodzicielskiego nie może być krótsza niż 8 tygodni.

Urlop rodzicielski udzielany jest na wniosek zainteresowanego. Może być on złożony w dwóch terminach.

Pierwszy z nich określa art. 179[1] kodeksu pracy. Na jego podstawie pracownica może nie później niż 21 dni po porodzie złożyć pisemny wniosek o udzielenie jej bezpośrednio po urlopie macierzyńskim urlopu rodzicielskiego. - *Wniosek musi dotyczyć pełnego wymiaru tego urlopu, przy czym złożenie go nie wyklucza, aby pracownica mogła skorzystać w późniejszym terminie tylko z jego części, dzieląc się tym urlopem z pracownikiem - ojcem dziecka lub rezygnując z jego części na rzecz ubezpieczonego - ojca dziecka, który w tym czasie zaopiekuje się dzieckiem i będzie z tego tytułu pobierał zasiłek macierzyński. Pracownica może także bez konieczności uzyskania zgody pracodawcy zrezygnować z całości lub części tego urlopu, przy czym musi to uczynić w terminie nie krótszym niż 21 dni przed przystąpieniem do pracy* – wyjaśnia Eliza Maniewska.

Prawa pracownicze (51). Urlop rodzicielski

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 04, luty 2017 19:45

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 2517

- *Pracownik - ojciec dziecka może skorzystać z całości lub części urlopu rodzicielskiego także wtedy, gdy matka dziecka nie jest pracownicą, ale ubezpieczoną, która złożyła wniosek o wypłacenie jej zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego i urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze. W tym czasie matka dziecka nie pobiera zasiłku macierzyńskiego, a pracownik składa wniosek o udzielenie urlopu rodzicielskiego w całości albo w części w terminie nie krótszym niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z niego lub jego części – uzupełnia. Wnioski te pracodawca musi uwzględnić.*

Urlop rodzicielski może być ponadto udzielany na pisemny wniosek pracownika, składany w terminie nie krótszym niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z wolnego. Liczbę części urlopu ustala się w oparciu o liczbę złożonych wniosków o udzielenie urlopu. W liczbie wykorzystanych części urlopu uwzględnia się także liczbę wniosków o zasiłek macierzyński za okres odpowiadający okresowi urlopu rodzicielskiego albo jego części, złożonych przez ubezpieczoną - matkę dziecka lub ubezpieczonego - ojca dziecka.

Zatrudniony może zrezygnować z korzystania z urlopu rodzicielskiego. Jest to dopuszczalne w każdym czasie. Jednak wymagana jest zgoda pracodawcy.

W czasie przebywania na urlopie rodzicielskim pracownik korzysta z określonych praw. O tym, jakie one są przypomina Krzysztof Rączka w Małgorzata Gersdorf, Krzysztof Rączka Kodeks pracy. Komentarz, wyd. III, opublikowano: LexisNexis 2014, w którym czytamy, że pracownik ma:

- *bezwzględnie wiążące prawo wyboru roszczenia w razie wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę na czas nieokreślony (art. 45 § 3 k.p.),*
- *prawo do wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy w przypadku przywrócenia do pracy w razie wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę na czas nieokreślony (art. 47 k.p.),*
- *prawo wyboru roszczenia przewidzianego w art. 45 k.p., w przypadku wadliwego wypowiedzenia umowy terminowej (art. 50 § 5 w zw. z art. 177 k.p.),*
- *prawo do wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy w przypadku przywrócenia do pracy w razie wadliwego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia (art. 57 § 2 k.p.),*
- *prawo do wiążącego wniosku o udzielenie urlopu wypoczynkowego bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu rodzicielskiego (art. 163 § 3 k.p.),*
- *prawo do przesunięcia zaplanowanego urlopu wypoczynkowego w całości lub w niewykorzystanej części na okres po zakończeniu urlopu rodzicielskiego (art. 165 pkt 4 i art. 166 pkt 4 k.p.),*
- *prawo do szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy przewidzianej w art. 177 k.p.,*
- *prawo do przerwania urlopu na czas pobytu w szpitalu ze względu na stan swojego zdrowia, jeżeli w tym czasie z urlopu rodzicielskiego korzysta drugie z rodziców (art. 180 § 6[1]-6[3]),*
- *w razie zgonu drugiego z rodziców wychowujących dziecko prawo do niewykorzystanej części urlopu rodzicielskiego (art. 180 § 7 k.p.),*
- *prawo do siedmiu dni urlopu rodzicielskiego w razie zgonu dziecka po upływie ośmiu tygodni (art. 180[1] § 2 k.p.).*

Pracownik jest nadto chroniony przed zwolnieniami grupowymi. Zgodnie z pismem resortu pracy z 1 sierpnia 2014 r. *zwolnienie pracownika korzystającego z dodatkowego urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu ojcowskiego przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 osób z przyczyn niedotyczących pracownika mogłoby zostać uznane przez sąd pracy za niezgodne z zasadami współżycia społecznego oraz społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa pracodawcy do wyboru zwalnianych*

Prawa pracownicze (51). Urlop rodzicielski

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 04, luty 2017 19:45

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 2517

pracowników.

O pracy w czasie urlopu rodzicielskiego napiszemy na łamach Dziennika Warto Wiedzieć w kolejnej części cyklu *Prawa pracownicze*.